

obα next

Programma van wensen

Voor de bibliotheek van de toekomst

Versie 1.3 december 2025

obα

Inhoud

00 Inleiding 4

01 OBA Next 6

02 Wat nemen we mee? 8

03 Visie: Talentontwikkel-machine 14

04 Doelstellingen 16

05 Roots ‘n Trees 20

06 De menselijke bibliotheek 22

07 OBA Next als platform organisatie 26

08 OBA Next in vier demensies 30

09 OBA Next Ruimtelijk vertaald 36

10 Uitgangspunten gebouw 50

11 Een adaptief gebouw 54

12 Kraaiennest 60

We zijn meer 62

Welkom!

Weet je nog, toen je ontdekte dat na 999, 1000 kwam? Toen je voor het eerst dacht: ‘Jij en ik, wij zijn vrienden!’ Weet je nog hoe je gloeide? Nieuwe dingen ontdekken

OBA Next is de bibliotheek waar je precies dat doet. Of nee, een lab is het. Een denktank. Een catwalk. En een werkplek. Je kan er leren, maken, spelen en ondernemen. Alleen en met anderen. Je eerste track opnemen. Een podcast maken. Leren coderen. Je eigen film maken. Of gewoon samen de wereld verbeteren. En natuurlijk koffie drinken. Hele goeie koffie.

Je vindt er rust en inspiratie. Je voelt er hoe groot de stad is, en de wereld. En dat je samen veel meer kan dan je denkt. Je wordt er rijk van binnen. Ontwikkelt je kennis, je talenten en je netwerk.
Of je nou 6 bent of 92.

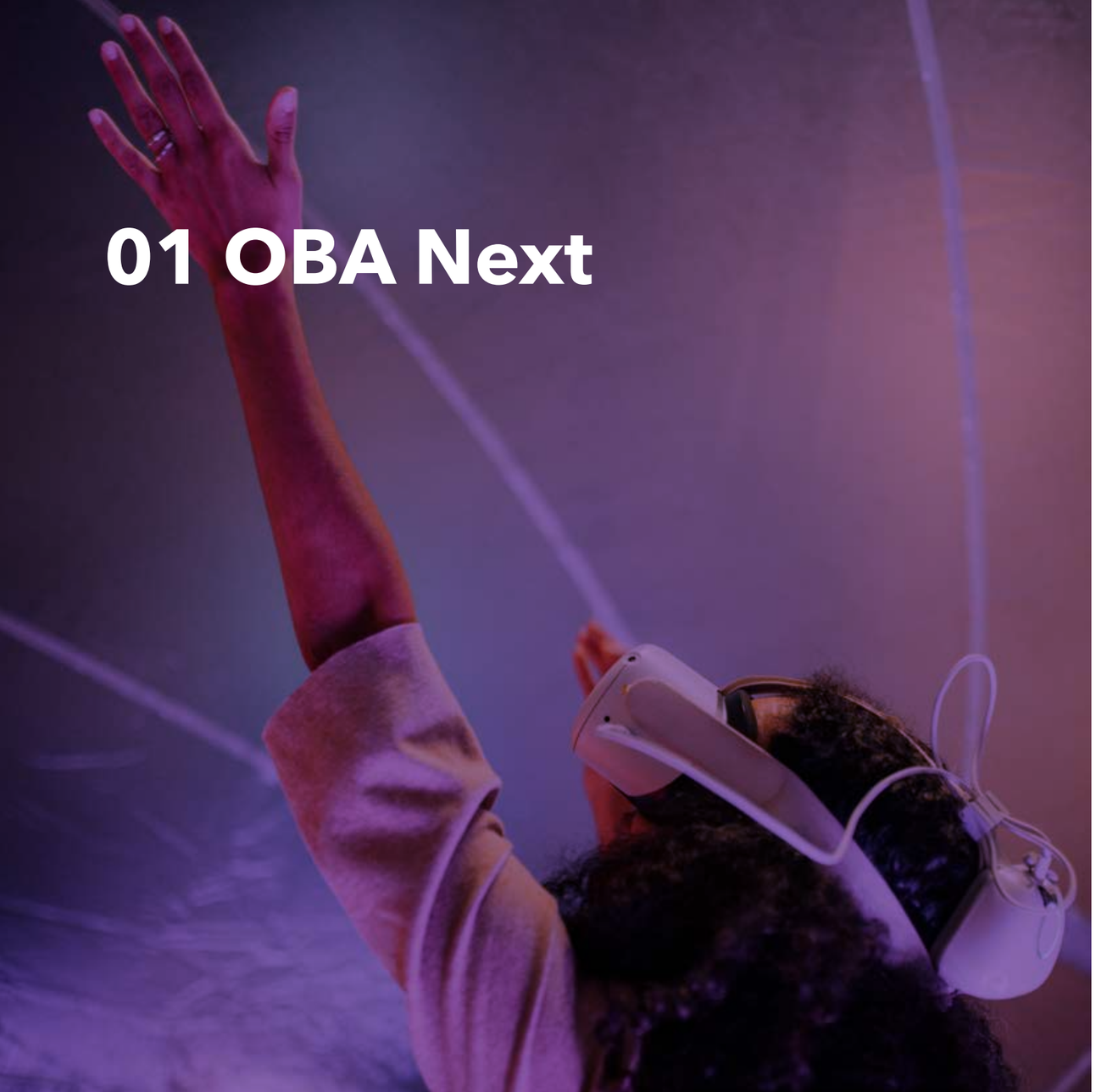

00 Inleiding

Een programma van wensen

Elk nieuw gebouw begint met een set van wensen. Een raamwerk dat aangeeft wat we voor ogen hebben en wat we daarvoor denken nodig te hebben. Een inspiratiedocument voor alle actoren die bij dit project betrokken zijn. Dit Programma van Wensen dient als input voor het Programma van Eisen met daarin de functionele en technische eisen, doelstellingen en verwachtingen als leidraad voor het ontwerpproces. Hierbij is de inhoud leidend voor de vorm. Maar het begint met onze wensen. De wensen van de OBA voor OBA Next.

Dit programma is tot stand gekomen op basis van de geleerde lessen uit het verleden, de opgedane ervaring met het werken in nauwe co-creatie met de doelgroep, de buurt, partners in de OBA Next Labs en op basis van input vanuit de OBA, de gemeente en de community. Dit programma functioneert als levend document en is in die zin nooit af. Maar biedt wel richting en houvast om vervolgstappen te zetten.

01 OBA Next

De komst van OBA Next in Kraaiennest, Amsterdam-Zuidoost zet kracht bij het belang van de bibliotheek voor de samenleving. OBA Next zal het nieuwe vlaggenschip worden van de OBA. Een bibliotheek van wereldformaat die uitblinkt op innovatie en duurzaamheid en die vanuit een gemeenschapsbasis werkt. Met OBA Next wordt een grootstedelijke bibliotheek gerealiseerd voor alle mensen in de Metropool Amsterdam. Enerzijds door de ontmoetingsplek waar de energie van het stadsdeel voelbaar aanwezig is en mede de programmering drijft. Anderzijds door te leren en te experimenteren met innovatieve programma's. Wat in de OBA Next succesvol is, wordt uitgerold naar andere vestigingen. De programmering staat hierdoor niet vast, maar beweegt flexibel mee met de wensen en invulling van de gemeenschap.

OBA Next wordt ingebed in het sociaal-maatschappelijk weefsel van Zuidoost. De keuze voor dit stadsdeel is bewust om kansengelijkheid voor alle Amsterdammers te bevorderen. Dit sluit eveneens aan bij de ambities van het college en het Masterplan Zuidoost. De bibliotheek komt in het snelst groeiende stadsdeel van de stad, waar het grootste percentage jongeren woont, maar waarvan een derde opgroeit in armoede en waar velen zich niet gehoord en niet gezien voelen.

OBA Next richt zich onder andere op de generaties van de toekomst, op kinderen, jongeren en jongvolwassenen, en zet hun verbeeldingskracht en creativiteit centraal.

De bibliotheek die hen in staat stelt om te leren, te ontwikkelen en geïnspireerd te raken op een manier die bij hen past, rond thema's die hen raken.

Tekst uit *Lang leve de Bieb: De eerste Amsterdamse bibliotheekvisie*
Gemeente Amsterdam Maart 2024

02 Wat nemen we mee?

OBA Next
Programma van Wensen

OBA Next is niet van vandaag of gisteren. Er gaat een hele voorgeschiedenis aan vooraf. Daarom bouwen we voort op de lessen en inzichten die we meenemen uit het verleden. Van de ervaringen van het in 2007 geopende OBA Oosterdok, de aanbesteding van OBA Next in Amsterdam Zuidas, van het doen van onderzoek naar bibliotheken in binnen- en buitenland en van het innovatieprogramma OBA Next dat zich nu al afspeelt in labs in de stad.

OBA Next Lab Kraaiennest
Zoals we al zeiden: we zitten nooit stil. In september 2025 opende het grote OBA Next Lab in Kraaiennest. Hier start onder meer TUMO. Dit is een internationaal naschools programma waar tieners vaardigheden leren op het snijvlak van design, technologie en creativiteit. OBA Next onderzoekt nu al wat de bibliotheek van de toekomst kan bieden en welke vernieuwing kansrijk is.

Beeld: OBA Next Lab Kraaiennest

OBA Oosterdok

OBA Oosterdok op het Oosterdokseiland is met een oppervlakte van 28.000 vierkante meter de grootste bibliotheek van Nederland. Het is een prachtig vlaggenschip gebouw dat met veel plezier door vele Amsterdammers dagelijks wordt gebruikt. Echter, je zou kunnen zeggen dat het de laatste bibliotheek 'bestaande stijl' is. Een klassieke bibliotheek in een spiksplinternieuw jasje.
Het gebouw werd in 2007 geopend en is dus alweer geruime tijd in gebruik.
We zien de volgende beperkingen als we kijken naar het nieuwe OBA Next gebouw:

- De dominante rol van de boekencollectie als ordenend principe belemmert de mogelijkheden voor meervoudig en alternatief gebruik van de ruimte.
- Entreehal functioneert onvoldoende als publieke ontmoetingsplek, mede door de trappen bij in de ingang.
- Specifieke ruimten zoals de theaterzaal worden onvoldoende benut en sommige ruimtes zijn onvindbaar.
- Het beschermde auteursrecht van de architect bemoeilijkt het doorvoeren van gewenste aanpassingen.
- Externe eigenaarschap van de commerciële horeca in de plint belemmert zeggenschap over functie en uitstraling.
- Beperkte openingstijden sluiten bepaalde doelgroepen uit van het gebruik van de faciliteiten.
- Onhelderheid over welke ruimtes publiek zijn en welke gesloten.
- De 'nieuwe media' afdeling al verouderd was op de openingsdag.

TAKE-AWAY: De belangrijkste les van de OBA Oosterdok is dat een bibliotheekgebouw laagdrempelig, uitnodigend, flexibel en aanpasbaar moet zijn – zowel in inhoud, programmering, als gebruik – om mee te kunnen bewegen met toekomstige ontwikkelingen.

OBA Next Amsterdam Zuidas 2018–2022

Na 5 jaar voorbereiding werd OBA Next abrupt 'verplaatst' door het nieuwe college. Architectenteams hadden via meerdere dialoogrondes hun ontwerpen al tot in detail uitgewerkt. Hierop reflecterend komen we uit op onderstaande inzichten:

- De opgave begon met een complex startpunt, gekenmerkt door een uitdagend kavel in combinatie met kantoren.
- Er was onvoldoende ruimte op de begane grond, waardoor de toegankelijkheid beperkt was.
- De buurt en omgeving zijn niet betrokken bij de ontwerpfase, wat acceptatie heeft beïnvloed.
- De betrokkenheid van partners was zwak, met te weinig focus op concrete afspraken en activiteiten.
- Er ontbrak een helder toetsingskader voor de ontwerpen, wat de evaluatie bemoeilijkte.
- De ambitie om een 'groen gebouw' te realiseren garandeert niet automatisch dat het ook daadwerkelijk duurzaam is.
- Flexibiliteit en adaptiviteit dienen als belangrijkste uitgangspunten in het proces.
- Er ontbrak een gestructureerd innovatieprogramma wat uittesten concept en programmaonderdelen onmogelijk maakte.
- Negative beeldvorming en media-aandacht schadelijk voor acceptatie en reputatie OBA Next.

TAKE-AWAY: Een waardevolle les die we uit deze periode halen, is dat de ontwikkeling van OBA Next als programma (inhoud) leidend moet om een duurzaam en toekomstbestendig gebouw (vorm) te realiseren. Belangrijk om belangenorganisaties en stakeholders actief te blijven betrekken en aanspreken.

Nationaal en Internationaal onderzoek naar bibliotheekvernieuwing

Om inspiratie op te doen hebben we bibliotheken in binnen- en buitenland bezocht. Het Forum in Groningen, de Lockhal in Tilburg, Oodi in Helsinki, DOK1 in Aarhus, de Gabriel Garcia Bibliotheek in Barcelona en de Library Parks in Medellin die een belangrijke rol hebben gespeeld in de transformatie van deze stad. Het is duidelijk dat bibliotheken zich ontwikkelen tot veelzijdige, duurzame en technologisch geavanceerde centra die een centrale rol spelen in de gemeenschap.

De belangrijkste inzichten van dit onderzoek zijn:

- Duurzaamheid speelt een steeds belangrijkere rol als aandachtspunt voor bibliotheken.
- Gebruik van multifunctionele ruimtes die verschillende opstellingen en programmering mogelijk maken.
- Digitale integratie met talloze ruimtes voor digitaal werken, maken en leren.
- Aandacht voor sociale en publieke ruimtes.
- Architectonische vernieuwing met een focus op gebruikerservaring.
- Community based werken als vertrekpunt

TAKE-AWAY: Verandering van de rol van de bibliotheek van een kennis- en informatie-centrum naar een instrument voor community en stedelijke ontwikkeling.

‘Slechte bibliotheken bouwen aan een boekencollectie, goede bibliotheken aan een goede dienstverlening en geweldige bibliotheken bouwen communities.’
– David Lankes

Innovatieprogramma Next middels OBA Next Labs

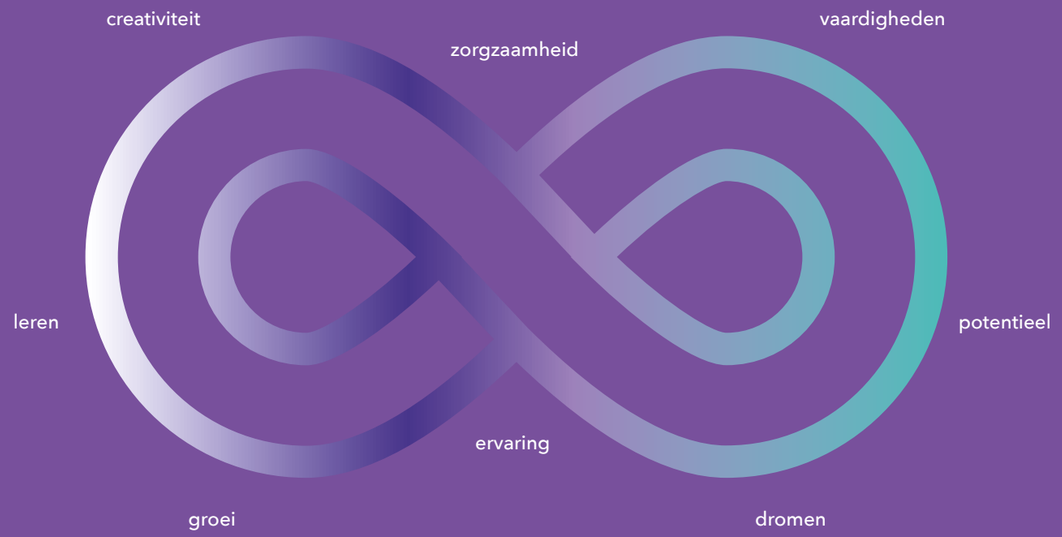
Een bibliotheek ‘nieuwe stijl’ opzetten doe je niet zomaar. Daarom nemen we de tijd om te oefenen, totdat het gebouw er staat. Dat doen we in OBA Next Labs waar we op allerlei terreinen onderzoeken wat er nodig is om een bibliotheek van de toekomst te ontwikkelen. Samen met de toekomstige gebruikers, de jongeren en talloze partners, bouwen we voort op de al aanwezige energie in de buurt. Zo sluiten we aan bij wat er leeft. We verkennen, experimenteren en leren samen. Ook van onze fouten. Dat is hoe we bouwen aan een stevig fundament voor OBA Next en zijn we alvast opgewarmd!

Lessen die we hieruit meenemen zijn:

- Maak gebruik van de bestaande energie in de buurt en de community, in plaats van nieuwe initiatieven te starten.
- Stimuleer co-creatie door echt samen te ontwikkelen, zodat de voordelen ten goede komen aan de gemeenschap.
- Toon dat je de jongeren serieus neemt. Vergoed ze voor hun bijdrage.
- Zorg voor een programmering die zowel grootstedelijk is als lokaal geworteld; deze twee kunnen uitstekend samengaan.
- Creëer een overleg- en beslisstructuur waarin de gemeente, OBA en de buurt betrokken zijn.
- Zorg ervoor dat OBA Next de rol van andere buurtfuncties niet overneemt, maar fungeert als een vliegwieleffect en een opstap naar verdere community ontwikkeling.

TAKE-AWAY: Het innovatieprogramma laat zien dat de realiteit van innoveren weerbarstig is. Het is geen lineair proces en vereist voortdurend aanpassing en flexibiliteit. Het vraagt om ruimte voor bijsturing, experimenten en het inspelen op veranderende omstandigheden.

03 Visie: Ontwikkelhub voor de toekomst

Al meer dan een eeuw is de bibliotheek* een plek waar je naartoe gaat om je te laten inspireren, te leren en zo jezelf te ontwikkelen. Het laat je zien dat het universum groter is dan je slaapkamer en biedt een venster op de wereld.

De OBA wil voor altijd en voor iedereen die plek blijven. Dat vraagt om een nieuwsgierige houding die vooruitloopt op en meegaat met de razendsnelle tijd. Digitale ontwikkelingen volgen zich in rap tempo op. Leren en ontwikkelen vinden op talloze manieren plaats. Het zijn al lang niet meer alleen de boeken die ons wat bijbrengen.

Ook de doelgroepen veranderen: jongeren zetten zich steeds meer in voor een betere, groenere en gelijkwaardige toekomst. Daarom ontwikkelt OBA 'OBA Next': dé Bibliotheek van de Toekomst! Deze 'talentontwikkelmachine' is helemaal van nu en eigenlijk nog wel meer van later. Daarom richt OBA Next zich vooral op toekomstige generaties. Hen dagen we uit hun dromen na te jagen en zich te ontwikkelen tot toekomstbouwers. Uiteraard op een manier die bij hen past, met volop ruimte voor eigen inbreng, experiment en gebruikmakend van allerlei digitale en creatieve middelen die aansluiten bij hun leefwereld, van social media en video's tot interactieve tools en gaming-elementen.

OBA Next is ook een plek waar iedereen altijd naartoe kan om inspiratie op te doen, nieuwe dingen te leren, leuke en interessante mensen tegen te komen. Om even niets te doen, stil te zijn of jezelf juist met volle overtuiging te laten zien. Waar je de kennis en vaardigheden op je eigen manier opdoet om zelf de wereld vorm te geven. Waar je het verschil kan maken, zien en zijn.

Dit vraagt om een bibliotheek die niet gemaakt wordt voor jongeren maar *samen met* of zelfs *door jongeren*. En om een bibliotheek die zichzelf constant opnieuw durft uit te vinden en aanpast aan de tijd. Zo grijpen we alle kansen die voorbij komen en blijven we 'the place to go'. Nu én in de toekomst.

* De kern van de bibliotheek is en zal blijven: bijdragen aan en de basis vormen voor de kennis en informatiesamenleving (bron: Commissie Cohen, Bibliotheek van de toekomst, 2014)

04 Doelstellingen

Beeld: OBA Labs

Doelstellingen waar OBA Next aan bijdraagt zijn:

1

OBA Next heeft tot doel alle gebruikers van de metropoolregio, met specifieke aandacht voor jongeren, de ruimte om te groeien en zich te ontwikkelen. We creëren een plek waar iedereen gelijke kansen krijgt om te ontdekken, te leren en mee te doen in de maatschappij.
Dit doen we door:

- Jongeren te versterken in wat ze kunnen en willen (Empowerment).
- Samen te bouwen aan sterke netwerken en communities (Community).
- Te werken aan een duurzame toekomst voor iedereen (Duurzaamheid).

2

OBA Next functioneert als vliegwiel voor de transformatie van de K-Buurt, door de buurt de verbinden met de stad. Het functioneert als stepping stone voor vele buurtinitiatieven. Zo bouwen we samen aan een multifunctionele stadswijk waar volop ruimte is voor talentontwikkeling. Een wijk met z'n specifieke eigenschappen, z'n eigen unieke DNA, waar we juist trots op mogen zijn. Waar iedereen kan en mag shinen. Want als er één ding is waar de K-Buurt geen gebrek aan heeft, dan is het aan jong talent.

3

OBA Next zet zich in om openbare bibliotheken klaar te maken voor de toekomst. Het fungeert als een broedplaats voor innovatie, niet alleen voor de Amsterdamse bibliotheken, maar voor openbare bibliotheken in het hele land. Hier worden frisse ideeën geboren en getest die de bibliotheek van morgen vorm zullen geven.

OBA Next draagt actief bij aan de strategische doelstellingen zoals vastgelegd in de beleidskaders van zowel de OBA als de Gemeente Amsterdam. Het project fungeert als motor voor maatschappelijke vernieuwing en stedelijke ontwikkeling en geeft invulling aan een breed palet aan publieke waarden.
Concreet draagt OBA Next bij aan:

- Talentontwikkeling en kansengelijkheid

Door jongeren en volwassenen in staat te stellen hun vaardigheden te ontwikkelen – van taal en digitale geletterdheid tot creativiteit en ondernemerschap – draagt OBA Next bij aan het vergroten van kansen en het verkleinen van sociale ongelijkheid.

- Digitalisering en innovatie

OBA Next is een proeftuin voor nieuwe technologieën, toegangsvormen en formats waarmee de openbare bibliotheekfunctie opnieuw wordt gedefinieerd. Dit maakt de bibliotheek toekomstbestendig en relevant in een digitale samenleving.
Culturele inclusie en versterking van de lokale infrastructuur
Met bijzondere aandacht voor Amsterdam Zuidoost levert OBA Next een bijdrage aan de culturele inhaalslag die in het Kunstenplan is verankerd. Het verbindt lokale verhalen en initiatieven met grootstedelijke en internationale partners.

- Maatschappelijke samenhang en participatie

Als urban commons waar bewoners, cultuur, onderwijs, maatschappelijke organisaties en bedrijven samenkomen, fungeert OBA Next als katalysator in de waardeketen van publieke en sociale voorzieningen.

- Verbeelding, inspiratie en democratische dialoog

OBA Next schept ruimte voor verdieping, verwondering en het voeren van het maatschappelijk debat. Daarmee draagt het bij aan de versterking van de democratische cultuur en de stedelijke identiteit van Amsterdam.

05 Roots ‘n Trees

OBA Next
Programma van Wensen

De K-buurt heeft stevige wortels om een prachtige hoge boom te laten groeien.

Een betere plek in Amsterdam is nauwelijks denkbaar. Er is een verhoogde metrobaan, een levendige jongerencultuur en veel talent. Dat talent is er al sinds jaar en dag. Veel bekende rappers, sporters en wereldverbeteraars komen uit Kraaiennest. Dat de wijk de ambitie heeft een jongeren-talentontwikkelbuurt te worden voor de gehele stad, is logisch. Want wat goed en leuk is voor de jongeren in de K-buurt, is leuk en goed voor alle jongeren!

Zo bouwen we aan een bibliotheek die aansluit bij de buurt én haar bewoners. We zien iedereen. Met een grootstedelijke allure waarop alle Amsterdammers trots zijn.

Het centrum van de K-buurt is het plein bij Kraaiennest. Een plein volop in ontwikkeling. Waar de buurt, georganiseerd in het buurtplatform ‘HartvoordeKbuurt’, zelf de regie heeft over het stedenbouwkundig plan en uitblinkt in *community driven* gebiedsontwikkeling.

Op deze ervaring en drive wil OBA Next meeliften en zich presenteren als ‘ankerinstituut’. Uitkijkend op de metro, met zicht op de moskee en op steenworp afstand van het Bijlmer Vliegramp monument. Dieper in het hart van de Bijlmer kom je haast niet. Hier is de ziel van het stadsdeel van en voor de toekomst permanent voelbaar.

06 De menselijke bibliotheek

Beeld: TUMO Robotica workshop

OBA Next
Programma van Wensen

Of je je nou wilt terugtrekken, of meer van de schijnwerpers bent.
Van stil houdt, of van heel luid.
Alleen wilt zijn of met vrienden.
In OBA Next is van alles te doen en te beleven.
Of helemaal niets, als jij dat wilt.

In die zin kan je OBA Next zien als een mens. Een multidimensionaal, complex wezen dat wordt aangedreven door hoofd, hart en handen. Met meerdere eigenschappen die soms op zichzelf staan en soms interacteren. Of je nou behoefte hebt aan rust, reuring of creativiteit. Of alles door elkaar. Wij willen bezoekers uitdagen hun eigen vibe te voeden en zo het beste in zichzelf naar boven te halen.

Overal moet Oba Next het mogelijk te maken om te leren en ontwikkelen op de manier die bij je past. Met het hoofd, je hart en je handen. Niet gescheiden van elkaar maar in gezamenlijkheid. Het gaat er juist om om kennis en informatie tot leven te brengen. Om er iets mee te doen.

Programma onderdelen

De verschillende programmaonderdelen van OBA Next laten zich indelen in de domeinen: hoofd, hart en handen. Dit weerspiegelt een holistische visie op leren en ontwikkeling en sluit aan op de meest recente inzichten vanuit de neurowetenschap. Effectief leren en ontwikkelen vindt optimaal plaats als het alle drie de domeinen omvat. Een evenwichtige ontwikkeling van cognitieve, emotionele en praktische vaardigheden is essentieel bij de veelzijdige rol die moderne bibliotheken vervullen in de samenleving. Alle programma onderdelen komen tot stand samen met de doelgroep en partners.

Hoofd (kennis: denkvermogen)

- Leesclubs en literaire discussies, aansprekende en wisselende boekencollectie.
- Debatten en workshops over diverse onderwerpen die met name jongeren interesseren.
- Mediaprogramma's rond nepnieuws en desinformatie
- Studieruimtes en ondersteuning bij school, studie en werk.
- Digitale geletterdheid en informatievaardigheden
- Virtual Reality en Artificial Intelligence

Hart (emotie: gevoelsvermogen)

- Storytelling-sessies en verhalen avonden
- Filmavonden
- Culturele evenementen en exposities
- Gemeenschapsforums en debatten (townhall meetings)
- Intergenerationele ontmoetingen
- Erfgoed/identiteit en mindfulness.
- Safespace voor mentale gezondheid
- E-sports en gaming
- Interculturele uitwisselingsprogramma's met daarin aandacht voor de thema's identiteit, migratie en culturele verschillen.
- Uitwisselingsmogelijkheden voor jonge stadsmakers wereldwijd
- Chill en hangplekken

Handen (creatie: wilsvermogen)

- Makerspaces gericht op digitale fabricage
- TUMO: center for creative technologies
- Ondernemers hub voor young urban professionals
- Praktische vaardigheidscursussen (koken, tuinieren, repareren)
- Ambachtelijke studio's (houtbewerking, naaien, sieraden maken etc.)
- Muziek studio's
- Medialabs, podcasts studio's

07 OBA Next als platform organisatie

OBA Next doet niks alleen. Alle programma's gaan in samenwerking met community en partners. Professioneel, inhoudelijk en actueel. Gebruik van rolmodellen en netwerken. Zo draagt OBA Next bij aan een empowrende community.

Dit zijn de actuele partners. Het netwerk is dynamisch. Er komen en gaan partijen. Dat vraagt om flexibiliteit in het gebouw.

Beeld: OBA

Actuele partners:

Life skills Studieplekken (rustig en onder begeleiding), huiswerkbegeleiding, studiebegeleiding en masterclasses.

Maakplaats 021 (reeds bestaand programma OBA)
Uitbreiden van jong naar oudere doelgroepen.
Digitaal (schoon) Werkplaatsen (vuil) in combinatie met TUMO STUDIO/ Ateliers.

TUMO (start reeds in 2025) Groei van 300 naar 2000 deelnemers per week
Uitbreiden van 8 naar 14 learning goals
Uitbreiden met TUMO STUDIO (werkplaatsen voor ambachten) 18+.
Uitbreiden met TUMO LABS (voor startende ondernemers) 18+.

ROC Amsterdam/ Start up Amsterdam
Ondernemerschap (Pop-Up store, werk en overlegruimten, Netwerk events, Labs, Academy, Keuken (eten en drinken).

Hogeschool Inholland
Partner van het OBA Next Lab Sluiseiland
Kennis Speeltuin voor de toekomst

Casa Sofia
Partner van het OBA Next Lab in Nieuw West
Buurt Bibliotheek / Self service

Studio Vrij/IGenius/Studio Veldboom
VR en IX programmma en omgeving (inzetten bij andere programma's)
Schermensysteem met billboards (Book your own screen).

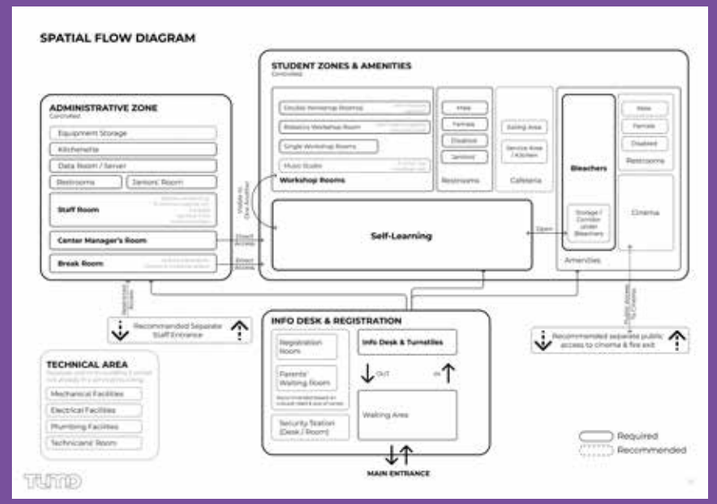
Empowerment Coöperatie Amsterdam (ECA/EBC)
Empowerment programma's, Digitale Meent, Commons School inclusieve gebiedsontwikkeling en community engagement.

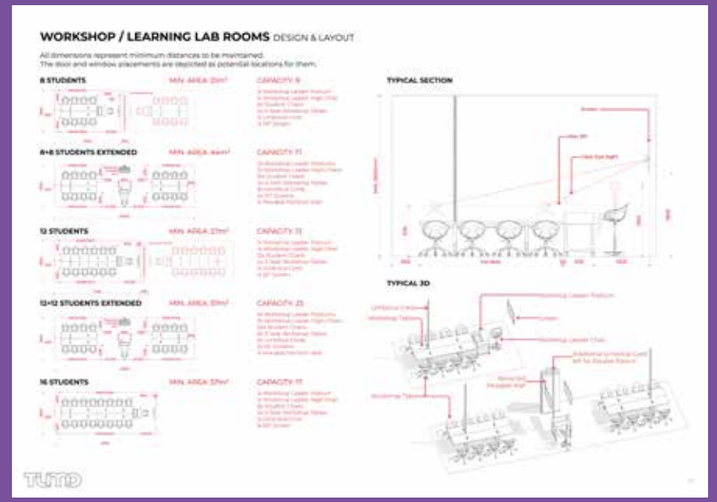
Groene Hub
Stadslandbouw, inclusieve sociale ontwikkeling, community engagement en circulaire economie centraal.

Hart voor de KBuurt
Verbinder in de buurt. Fungeert als platform voor de initiatieven en organisaties in de buurt. Hart voor de KBuurt helpt mee aan de opbouw van het lokale netwerk van het OBA Next ism met YOCK en Kraaiennext jongeren team.

TUMO Center for Creative Technologies is een educatief programma waarbij jongeren zelf bepalen wat zij willen leren en hoe. Door de deelnemers kennis te laten maken met nieuwe technologieën ontdekken zij waar hun passie ligt en zijn ze in staat hun potentieel te ontwikkelen en zelfvertrouwen op te bouwen.

Beeld: TUMO Jerevan

TUMO
CENTER FOR CREATIVE TECHNOLOGIES

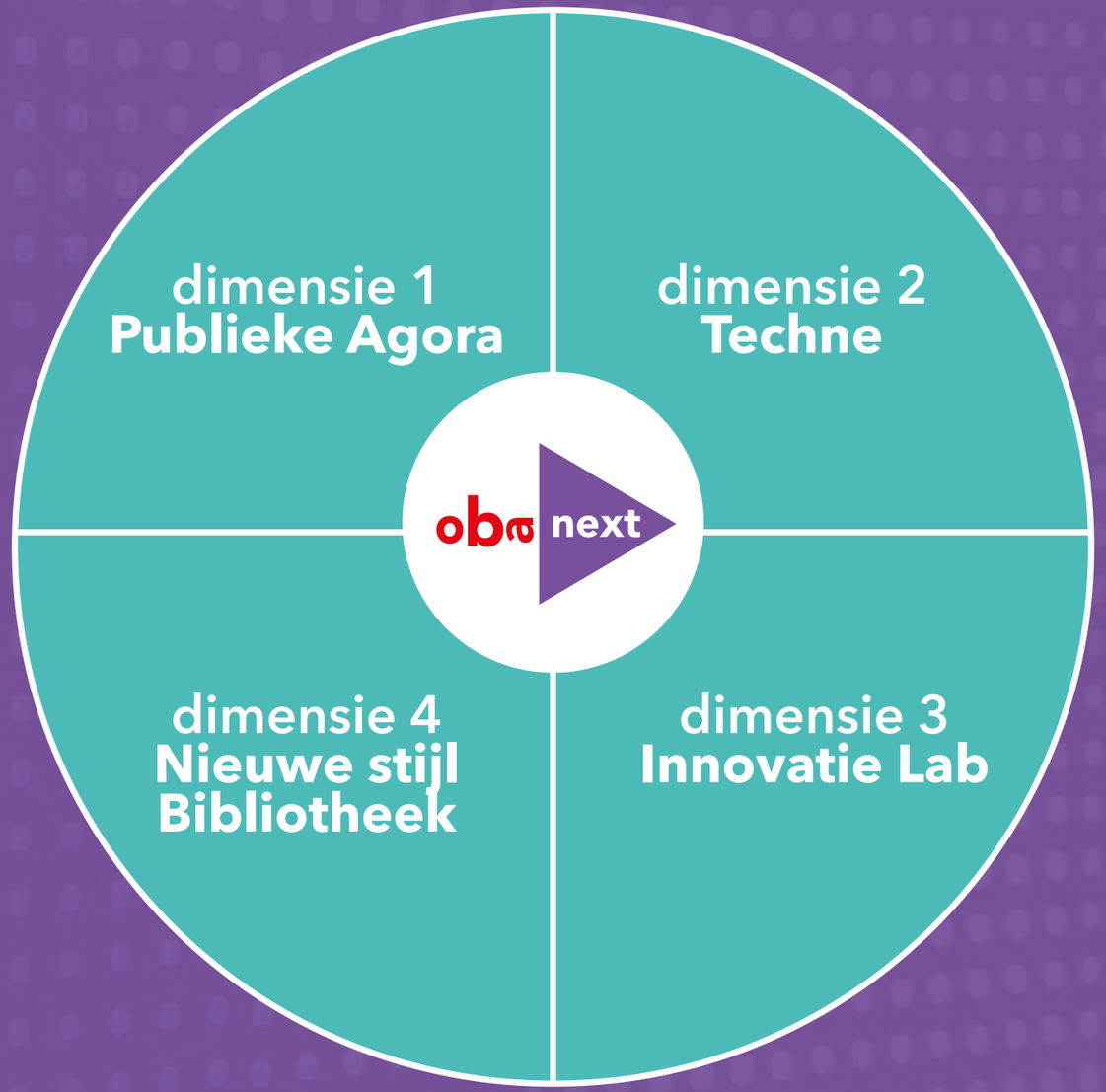
TUMO is één van de huidige partners en is kernonderdeel van innovatieprogramma Next waarmee we gaan testen of dit concept ook Next proof is. Om deze reden start TUMO al in 2025 in het OBA Next Lab in de K-buurt.
Het programma van TUMO wordt ondersteund door de centrale organisatie. Voor alle ruimten en meubilair zijn guidelines gemaakt die bij voorkeur gevolgt moeten worden. Een groot deel van het meubilair kan vanuit het tijdelijke paviljoen straks meegenomen worden naar het definitieve gebouw.

08 OBA Next in vier dimensies

OBA Next levert een meervoudige maatschappelijke bijdrage aan en meerwaarde op terreinen als taalvaardigheid, digitale geletterdheid, creativiteit, welzijn, sociale cohesie en stedelijke innovatie. Dit vertaald zich naar een gelaagde ruimtelijke programmering:

- **Dimensie 1 > Publieke Agora:** open atrium voor ontmoetingen, events, tentoonstellingen en burgerparticipatie.
- **Dimensie 2 > Techne & circulaire hub:** Leren door te doen, maken, repair, digitale productie en duurzame innovaties.
- **Dimensie 3 > Innovatie Lab:** gecontroleerde experimenteerzone voor innovatie, parallel aan bestaande structuren. Kraamkamer voor nieuwe bibliotheekconcepten, methodieken, technologieën en samenwerkingen in een gecontroleerde omgeving waar ontwikkeld, getest en gevalideerd wordt.
- **Dimensie 4 > Nieuwe stijl bibliotheek:** een plek van boeken, studie en inspiratie, een ankerpunt voor rust in de stad, waar tijd vertraagt en ruimte ontstaat voor verwondering en intellectuele groei. Een open ruimte en tegelijk een venster met uitzicht op werelden voorbij het hier en nu, die uitnodigt tot reflectie, nieuwsgierigheid en verdieping.

OBA Next
Programma van Wensen

OBA Next
Programma van Wensen

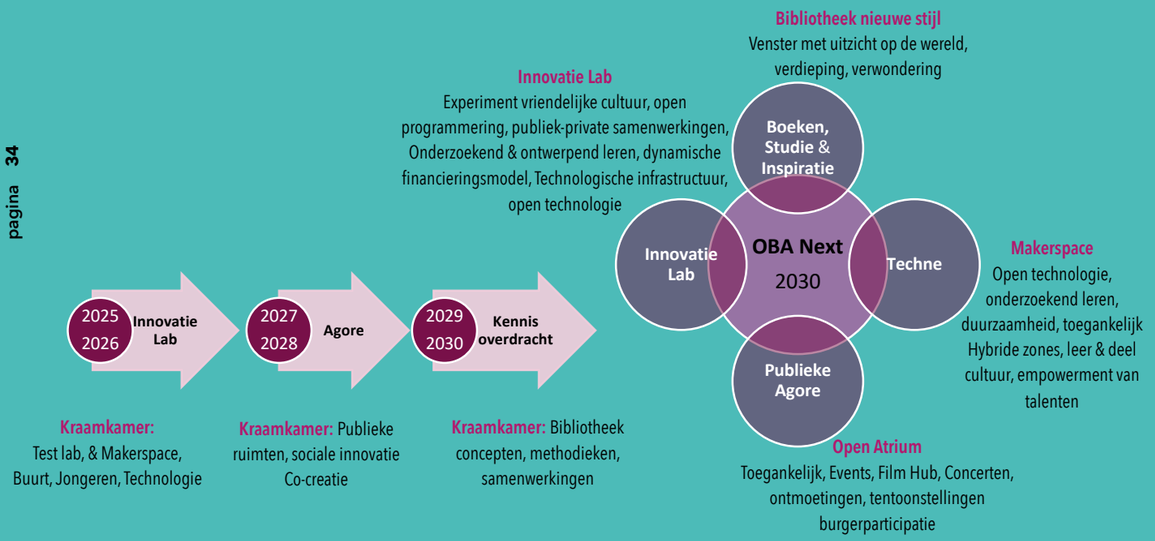
Thematische programmering vs. OBA Next kernpijlers

Kernpijlers OBA Next	**1. Publieke Agora** Verbinden & Verblijven	**2. Techne** Technologie & Verbeelding	**3. Innovatie Lab** Toekomst & Ontwikkeling	**4. Nieuwe Stijl Bibliotheek** Traditie & Verdieping
Ondernemerschap	Netwerkevents, ondernemersmarkten en pitchsessies.	Toepassing van digitale tools voor productontwikkeling en creatief ondernemerschap.	Incubator- en start-up ondersteuning, business labs, prototypeontwikkeling.	Kennisbronnen, businessliteratuur, trainingen ondernemerschap.
Nieuwe Technologie	Tech-demodagen en publiekslabs.	Makerspace: robotica, AI, 3D-printing, interactieve media.	Toepassing in innovatieve oplossingen en smart city-projecten.	Technologische trends en literatuur, educatieve workshops.
Creativiteit & Design	Exposities, shows, kunstmarkten.	Digitale en analoge ontwerptechnieken, visual storytelling.	Design thinking en co-creatie voor maatschappelijke innovatie.	Ontwerphistorie, kunstcollecties, designworkshops.
Circulariteit	Publieke debatten, community-initiatieven. Bieb der dingen	Technologische toepassingen voor hergebruik en materiaalinnovatie.	Duurzame businessmodellen, circulaire productontwikkeling.	Informatie over duurzaamheid, milieu, circulaire economie.
Muziek & Media	Open podia, liveoptredens, mediacafés. Documentaires	Muziekproductie, sound design, mediakunst.	Innovatieve mediaplatforms en crossmediale concepten.	Muziekarchieven, mediacollecties, journalistieke verdieping.
Safespaces	Veilige ontmoetingsplekken, dialoogavonden.	Inclusieve digitale platforms en moderatietools.	Programma’s voor sociale innovatie en welzijn.	Literatuur en bronnen over inclusie, diversiteit en veiligheid.

Groeimodel naar 2030

Een gefaseerd ontwikkel pad van tijdelijk lab naar iconisch instituut:

- **Fase 1: Innovatie Lab & experiment MakerSpace (2025–2026) -** *Publieke innovatie & jongerenkracht. Lab voor stedelijke en maatschappelijke vraagstukken, technologie, creativiteit en maakplek voor technologie, ambacht en creativiteit.*
- **Fase 2: Experiment publieke ruimte (2027–2028) -** *Verdieping & verankering van publieke waarde met een breed partnerschap voor Educatief-maatschappelijk ecosysteem. Openbare ontmoetingsruimte, publieksprogrammering in binnen- en buitenruimte: buurtpodiums, open labs, debat- en leespleinen.*
- **Fase 3: Experimenteren met bibliotheekfunctie (2029–2030) -** *Boeken worden ingebed in rijkere vormen van kennisoverdracht (zintuiglijk, interactief, audiovisueel en digitaal). Verhalen die tot leven komen via AR, kennisroutes, leesbevordering die plaatsvindt in levendige taal- en cultuurcafés.*

Elke fase binnen dit groeimodel is een bouwsteen richting een toekomstbestendige OBA Next. Vanuit de overtuiging dat publieke innovatie, maatschappelijke vernieuwing en stedelijke transformatie alleen slagen in samenwerking, wordt vanaf de start geïnvesteerd in sterke allianties.

We kijken natuurlijk niet alleen terug. Juist niet OBA Next gaat over de toekomst. Een toekomst die we niet kennen maar wel meer over willen leren.

Met OBA Next streven we ernaar niet alleen bestaande kwaliteiten te behouden en verder te ontwikkelen, maar ook actief te onderzoeken waar nieuwe groei- en leerkansen liggen. Dat betekent ruimte maken om te experimenteren, te leren van mislukkingen en successen en samen nieuwe vormen van samenwerking, programmering en gebruik te ontwikkelen.

We willen leren hoe de OBA een katalysator kan zijn voor talentontwikkeling, hoe technologie en cultuur elkaar kunnen versterken en hoe we de bibliotheekfunctie kunnen vernieuwen in lijn met de behoeften van een snel veranderende samenleving.
Met OBA Next willen wij blijven experimenteren, samen met bewoners, partners en makers, zodat OBA Next zich ontwikkelt tot een leeromgeving die voortdurend meebeweegt met de behoeften van Amsterdam en de wereld eromheen.

9 OBA Next ruimtelijk vertaald

OBA Next is opgebouwd uit verschillende dimensies, elk met een eigen karakter en toegankelijkheids-niveau. Van volledig openbaar tot meer besloten ruimtes, van spontane ontmoetingen tot geplande evenementen. Deze gelaagdheid zorgt ervoor dat het gebouw voor verschillende doelgroepen en activiteiten toegankelijk is, terwijl we tegelijk de veiligheid en functionaliteit waarborgen.

De indeling is als volgt opgezet, van buiten naar binnen, van open naar besloten:

- De buitenruimtes nodigen iedereen uit
- De publieke ruimtes zijn vrij toegankelijk
- De programmaruimtes zijn beschikbaar op inschrijving
- De evenementenruimtes zijn toegankelijk met een ticket/pasje
- De facilitaire ruimtes zijn er voor een soepele bedrijfsvoering

Deze heldere clustering maakt het gebouw overzichtelijk en goed te beheren.

Facilitair
Vast programma
Personeelsruimten
Opslag/techniek
Logistiek
Toiletten en garderobes

Techne
Workshopruimten
Lounch/selflearning
Muziekstudio's
Experienceroom
Circulair economy hub
parktijklokalen

Innovatie Lab
Labruimten
Catwalks/billboards
Praktijk keuken
Bleachers

Nieuwe Stijl Bibliotheek
Flexibele boekencollectie
Studiezones en werkplekken
Leestafel/ Lounge
Newsroom
Stilteruimte

Publieke Agora
Informatie en ontvangst
Hal van de toekomst
Ontmoetingsplekken
Foyer en zalen
Expositieruimten
Horeca/koffiecorners
congresruimten

buiten ruimte

Buitenruimte
Terassen aan het plein
Dakterassen
Wintertuinen en kassen
Tuinen en moestuinen
Kunst in de openbare ruimtes

Buitenruimte

De directe omgeving van het gebouw is misschien wel even belangrijk als de binnenruimte zelf. We streven ernaar dat programma's en activiteiten ook buiten kunnen plaatsvinden. Dit versterkt de betrokkenheid van de omgeving en draagt bij aan de levendigheid van de plek. Door buitenruimte actief te benutten, creëren we een dynamische sfeer waar mensen samenkomen, interactie hebben en de gemeenschap versterken.
Allereerst is er de entreezone, waar je een duidelijk zicht wilt hebben op je bestemming en een ontmoetingsplek wilt creëren. Voor de horecagelegenheden stellen we een terras voor dat bijdraagt aan de levendigheid van het plein. Door te werken met hoogteverschillen en diverse soorten plekken, kan iedereen zijn eigen favoriete plek vinden. Laagdrempelig letterlijk en figuurlijk. Gastvrij zonder barrières. Warm en fijn.
Aan de parkzijde creëren we een moestuin, waar je de wonderen van de natuur kunt ontdekken. Wat daar groeit, kan samen in de keuken worden bereid. Publiek toegankelijk: een tuin waar de buurt kan werken, plukken en groeien.

Bovendien voorzien we het gebouw van één of meerdere buitenruimtes met een prachtig uitzicht op de omgeving, waar je kunt werken, leren, ontmoeten of gewoon even tot rust kunt komen.
Het dak is uitgerust met een groen dakterras dat een verbinding vormt met de metro. Op dit dakterras zijn verschillende mogelijkheden om bijvoorbeeld te werken, evenals wintertuinen en comfortabele zithoeken. Dit creëert een levendige en uitnodigende openbare ruimte waar mensen kunnen ontspannen en genieten van de omgeving.

De volgende ruimten zijn gewenst bij het gebouw:

- Terras aan het plein
- Dakterras met groen en beschutting/tuinen/kassen
- Beschutte buitenplek waar je kunt studeren, elkaar kunt ontmoeten of je je even terug kan trekken.
- Tuinen en moestuinen

OBA Next
Programma van Wensen

Dimensie 1
Publieke Agora

De openbare bibliotheek in Amsterdam is sinds de oprichting een plek waar mensen naartoe gaan om zich te ontwikkelen en anderen te ontmoeten. Het publieke laagdrempelige en veilige karakter maakt de bibliotheek in potentie geschikt voor iedereen. Hier kunnen mensen met verschillende achtergronden samenkomen. Het is een gastvrije, laagdrempelige en veilige plek waar mensen elkaar ontmoeten en iedereen vrij toegang heeft tot kennis, informatie en cultuur. Dit geldt ook zeker voor de OBA Next. Hier willen we mensen aantrekken die een reguliere bibliotheek niet zomaar binnenlopen.

Impressie: ‘Als je binnenkomt sta je in de hal van de toekomst. De hal is royaal en biedt verschillende plekken waar je alleen of met anderen kunt vertoeven. Vanuit deze hal kun je die toekomst gaan ontdekken. Je kunt je door het gehele gebouw begeven. Overal zijn plekken waar je kunt studeren, werken of ontmoeten. Wanneer er evenementen of programma’s draaien, hebben delen van het gebouw een aparte toegang. Rond de stijgpunten is plek voor exposities, schermen en zelfs catwalks waar je kunt showen waar je mee bezig bent of wat je talenten zijn.’

De horeca speelt een belangrijke sociale rol in het gebouw en voor de omgeving. Een plek met betaalbaar, lekker en gezond eten. Fastfood design voor de toekomst. Een trekpleister voor de gehele stad. Naast lekker eten en drinken functioneert de ‘stadskantine’ vooral als een verbinder en een ontmoetingsplaats. Het is hier waar de verschillende gebruikers van de bibliotheek van de toekomst elkaar treffen. Het is hier waar alle onderdelen van OBA Next samenkomen.
De horeca heeft meedere exploitanten. Waarmee een rijk scala bedient wordt op meerdere plekken in het gebouw.

Voor het publieke programma zijn de volgende ruimten nodig:

- Entreezone
- Hal van de toekomst
- Informatiecentrum/uitgifte
- Trappen, liften en vides
- Horeca-3 ondernemers/locaties
- Koffiecorners
- Pop-up store
- Expositieruimten
- Grote zaal (vlakke vloer)
- Kleine zaal (koppelen aan grote)
- Film/collegezaal (flex tribune)
- Foyer/balie
- Kleedruimte (grote en kleine zaal)
- Vergader/congresruimten

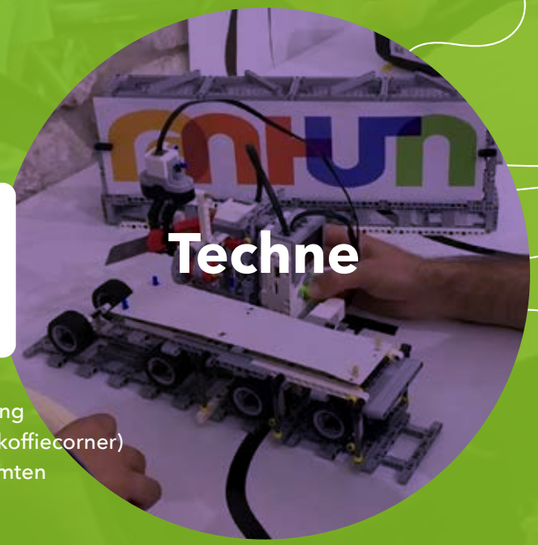
OBA Next
Programma van Wensen

OBA Next
Programma van Wensen

Dimensie 2
Techne

Leren door te doen, maken, repair, digitale productie en duurzame innovaties.
De programma's zijn wisselend afhankelijk per thema. Ze spelen in op de actuele interessegebieden en worden samen met programma partners opgezet en uitgevoerd.

Infobalie/toegang
Loungeruimte (koffiecorner)
Selflearning ruimten

Medialab

Instructieruimten
Studioruimte/podcast

TUMO

Programma volgens guidelines TUMO

Ondernemerhub

Workshopruimten
Studieplekken
Pop-up ruimten (publiek)

Tech track

Instructieruimten
Werkplaasten (schoon en vuil)

Voedsel en klimaat

Instructieruimten
Zadenlab
Groententuin/kas
Horeca/verblijven

De verschillende programma's maken gebruik van dezelfde centrale voorzieningen.
De informatiebalie, loungeruimte en de ruimten waar je zelfstandig werkt zijn gedeeld. Vervolgens zijn er workshopruimten, werkplaatsen, studio's, instructieruimten en een keuken die ingeroosterd kan worden per programmaonderdeel. Hiermee zijn ruimten flexibel inzetbaar en kunnen ze intensiever gebruikt worden. De volgende ruimten zijn benodigd:

- Infobalie/toegang/uitgifte
- Lounge/selflearning
- Workshopruimten (inclusief TUMO)
- Selflearning ruimten
- Muziekstudio's/podcast/control
- Experience room (VR)
- Zadenlab
- Circulair economy hub
- Praktijk-keuken
- Praktijklokalen (Hout, Staal,)

Voor het TUMO programma worden specifieke eisen gesteld. Deze worden middels TUMO guidelines toegelicht/voorgeschreven.

Dimensie 3
Innovatie Lab

Dit is een controleerde experimenteerzone voor innovatie, parallel aan bestaande structuren. Kraamkamer voor nieuwe bibliotheekconcepten, methodieken, technologieën en samenwerkingen in een gecontroleerde omgeving waar ontwikkeld, getest en gevalideerd wordt.

Dit lab heeft een belangrijke relatie met Techne. Ruimten worden gedeeld en meervoudig gebruikt.

De volgende ruimten zijn benodigd:
- Het lab (Adaptief/multifunctioneel)
- Catwalks/billboards
- Labruimten 3 stuks
- Bleachers (selfl/presentation)

OBA Next
Programma van Wensen

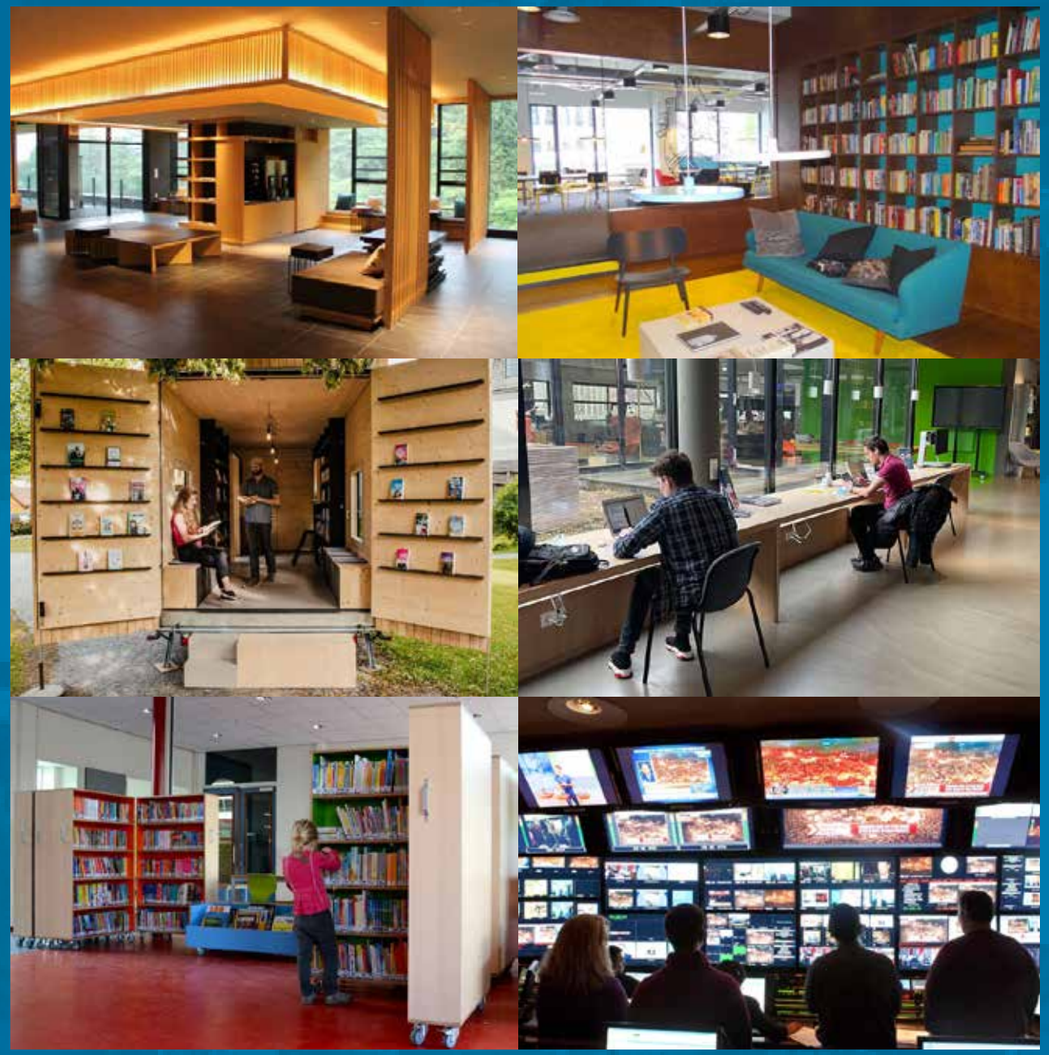
Dimensie 4
Nieuwe stijl Bibliotheek

een plek van boeken, studie en inspiratie, een ankerpunt voor rust in de stad, waar tijd vertraagt en ruimte ontstaat voor verwondering en intellectuele groei. Een open ruimte en tegelijk een venster met uitzicht op werelden voorbij het hier en nu, die uitnodigt tot reflectie, nieuwsgierigheid en verdieping.

De volgende ruimten zijn benodigd:

- Flexibele boekencollectie
- Studiezones/flex werkplekken
- Lounge/leesruimte
- Newsroom
- Stilteruimte

OBA Next
Programma van Wensen

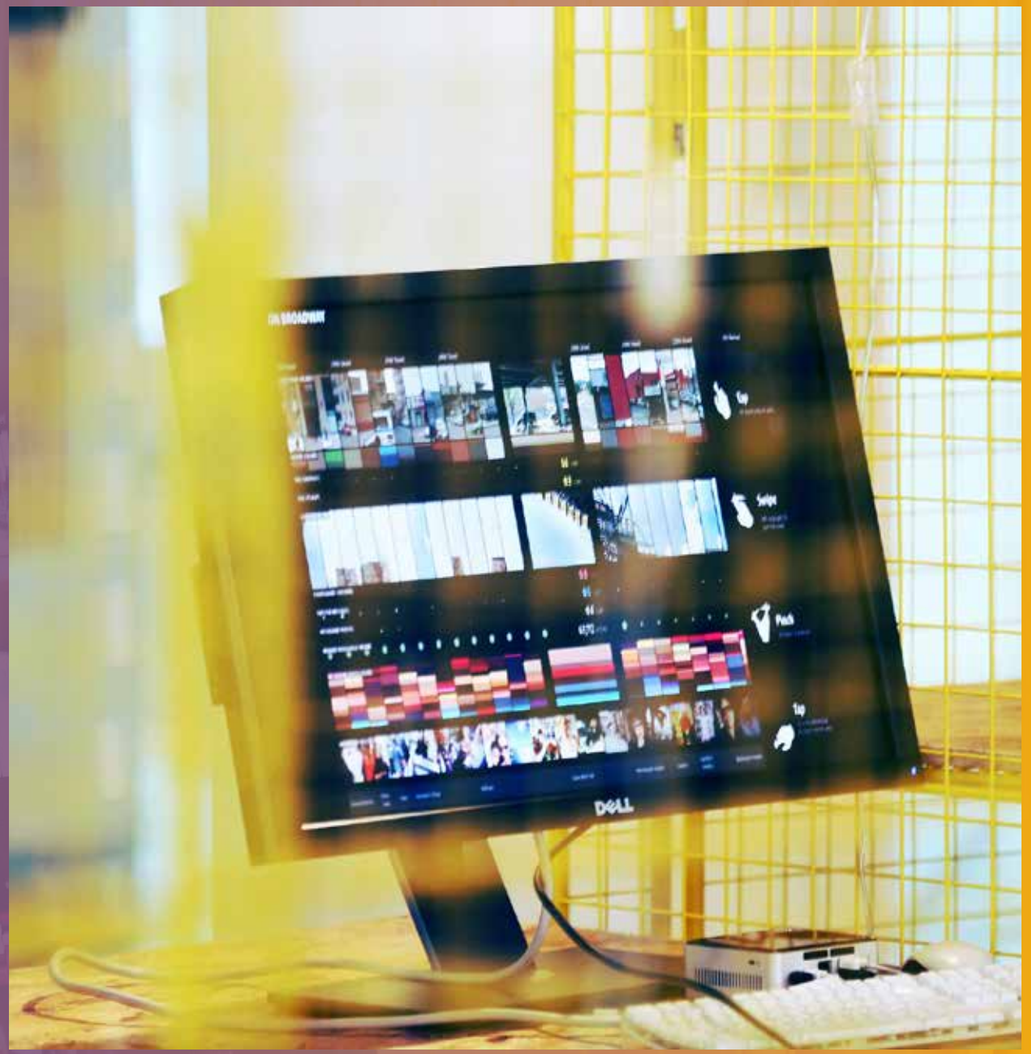

Facilitair

De volgende facilitaire ruimten zijn nodig voor het gebouw:

- Techniekruimten op de begane grond voor aansluiting op nutsvoorzieningen een traforuimte, patchkasten, hydrofoor en extra reservering voor mogelijke nieuwe ontwikkelingen. Op het dak techniekruimten voor klimaatinstallaties.
- Opslag en laden lossen. Een dock waar vrachtwagens kunnen laden en lossen. Bij voorkeur deels overdekt.
- Afvalsysteem met voldoende ruimte voor afvalscheiding
- Garderobe de buurt van de entree en te gebruiken voor event programma's. Een tweede garderobe bij de programma's op de hogere verdieping. Garderobe voorzien van lockers.
- Een goederenlift die groot genoeg is om meubilair en interieur onderdelen verticaal te verplaatsen. Direct aansluitend op het dock. Noodtrappenhuizen bij voorkeur afgesloten met paniekontgrendeling.
- Personeelsruimten voorzien van verschillende plekken. Overlegplekken, individuele werkplekken. Een eetkeuken waar ook kan worden overlegd.
- Toiletgroepen en kolfruimten verdeeld over alle verdiepingen.
- Meldkamer, EHBO-ruimte
- Schoonmaakruimten verdeeld over alle verdiepingen.

OBA Next
Programma van Wensen

10 Uitgangspunten Gebouw

Het gebouw van OBA Next moet alles kunnen bieden wat een innovatieve bibliotheek nodig heeft. En wat of wie dat is, zal continu veranderen. Want alleen zo kun je vernieuwend blijven. Die constante verandering vormt ons uitgangspunt: de inhoud bepaalt de vorm, niet andersom. Dit betekent dat er behoefte is aan een hyperflexibel gebouw. Een ruimte die nu relevant is, en over tien of twintig jaar nog steeds. Ook al doen we er dan misschien andere dingen mee. Of werken we samen met nieuwe partners. Kort gezegd: de stenen zijn niet in beton gegoten. Ze worden doorontwikkeld, samen met de mensen.

Om dit te realiseren staan de volgende uitgangspunten centraal:

Flexibel en Multifunctioneel

Een bibliotheek van de toekomst laat zich slecht voorspellen. Trends en ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Vooral nu. Daarom is het van belang dat het zich continu kan aanpassen aan veranderende behoeften en wensen, zonder de noodzaak van ingrijpende verbouwingen. Het gebouw moet een toonbeeld worden van adaptieve architectuur. Ook streven we naar een optimaal ruimtegebruik: in het gebouw moeten meerdere functies en activiteiten kunnen plaatsvinden. Dit vraagt om open, ongeprogrammeerde ruimtes en goede akoestiek.

Open en Uitnodigend

Het gebouw moet een plek zijn waar iedereen, en met name ook jongeren, het fijn vinden om te komen. Een plek die ze uitdaagt, waar ze zichzelf kunnen zijn, die prikkelt, maar ook veilig voelt. Een gebouw dat uitnodigt tot kennisdeling, vernieuwing en verbinding, ondersteund door de meest innovatieve technologische mogelijkheden. En vooral een gebouw waar het gewoon heel leuk en fijn is om te zijn.

Lokaal verankerd en met internationale swag

OBA Next is stevig geworteld in de buurt, maar met takken die uitsteken tot ver boven de stad. Het voelt als thuiskomen in je eigen buurt, maar functioneert als wereldpodium. Dit vraagt om een gebouw met een wow-factor: een architectonisch ontwerp dat laat zien dat de K-buurt en Zuidoost krijgt wat het verdient. Dat juist daar waar mensen vaak het gevoel krijgen stelselmatig te worden vergeten, een gebouw komt van wereldformaat.

Buiten is binnen en binnen is buiten

In Zuidoost is de publieke ruimte van groot belang; deze fungeert niet alleen als omlijsting van het gebouw, maar is een onlosmakelijk onderdeel ervan. Hier is leven op straat essentieel voor het sociale leven. Rondom het gebouw heeft iedereen zijn of haar favoriete plek. Daarom stopt het ontwerp niet bij de gevel, maar omvat het ook de ruimte rondom het gebouw en de interactie met andere functies op het plein, de metro en het park.

Icoon voor Circulariteit

We willen een duurzaam gebouw dat past bij de hoge ambities van de stad en metropool. En dat het gebouw op het gebied van circulariteit uitblinkt. Dit in combinatie met de adaptiviteit zorgt ervoor dat het gebouw in alle opzichten toekomstbestendig wordt. Duurzaam en flexibel. Het gebouw als voorraadkast van materialen voor de toekomst.

Beheersbaar gebouw

De openbare bibliotheek is een ‘third place’. Het is één van de weinige publieke, gratis toegankelijke plek. Waarbij voorheen een veilige publieke plek nog vanzelfsprekend was, vraagt dat thans alle mogelijke middelen om dit zo te houden. Daarom vragen we een overzichtelijk en goed beheersbaar gebouw en z’n directe omgeving.

11 Een adaptief gebouw

Onderzoeksatelier Adaptivity
Met studenten van de Academy of Architecture Amsterdam is een onderzoek gedaan naar adaptiviteit. De publicatie van het onderzoek en is bedoeld als inspiratiebron voor de toekomstige ontwerpteams die de bibliotheek van de toekomst, OBA Next, gaan vormgeven.

Beeld: Studio C

Het programma wat nu bedacht is zal straks volledig anders zijn

We werken aan een gebouw voor de toekomst. Hoe die toekomst eruit ziet kunnen we niet precies definiëren, maar we kunnen wel een ruimte faciliteren waar de toekomst in kan plaatsvinden en zich steeds weer opnieuw kan uitvinden.

We werken met partners en programma's die inspelen op de actuele vragen. Die programma's zullen regelmatig bijgesteld en zelfs vervangen worden. Adaptiviteit is key voor het gebouw. Het interieur moet zonder breekwerk of grote verbouwingen omgezet kunnen worden naar een nieuw gebruik.

We dagen de ontwerpers uit met verrassende oplossingen te komen om dit tot een statement te maken. De ontwerpdiscipline van interieurontwerp is daarom in het ontwerpteam een must.

In de bouwtechniek, constructie en met name de installaties moet dezelfde adaptiviteit mee ontworpen worden.

Om voor de toekomst ruimte te reserveren moet het gebouw zo ontworpen zijn dat er eenvoudig een extra bouwlaag bovenop gemaakt kan worden.

Multifunctioneel en meervoudig gebruik
We streven naar meervoudig gebruik van ruimten. Een dansruimte in de ochtend wordt omgezet naar een debatruimte voor de middag. Een multi-functioneel gebouw vraagt om een indeling in units/vlekken, die zelfstandig gebruikt kunnen worden. Het gebouw moet exploitabel en beheersbaar zijn. Dus als er 's avonds cursus wordt gegeven of er is een event, kan dat in een ruimte die zelfstandig bereikbaar en afsluitbaar is en die beschikt over zelfstandig inregelbare installaties. Ook dit vraagt om lenigheid en creativiteit in het ontwerp van het interieur.

Speciale aandacht vraagt de akoestiek van de ruimten. Met een afwisseling van drukke en rustige ruimten is geluidsoverlast ongewenst.

Ruimtelijke verbinder – De Burgemeester - Studioninedots

Binnen-buiten relatie – OBA Next Lab – AWR

Verassende ruimtes – Oodi Helsinki - ALA Architects

Leesbaar gebouw – Werk 12 München – MVRDV

Expressie flexibiliteit – Sendai mediatheek - Toyo Ito

Community building – SECS Sao Paulo – Lina Bo Bardi

Een flexibel gebouw met grootstestedelijke uitstraling

We willen een inspirerende en creatieve omgeving creëren. Een plek die uitdaagt om talenten te ontdekken. Een gebouw met grote aantrekkingskracht van binnen en van buiten.

Een multifunctioneel adaptief gebouw kan er al snel te rationeel uitzien. Daar zijn we niet naar op zoek. Het moet aantrekkingskracht uitoefenen op met name jongeren. Het moet uitdrukken dat we hun toekomst serieus nemen. Dat ze zich hier kunnen en mogen ontwikkelen. Dit is niet thuis, dit is niet de school, dit is een speciale plek. Hun plek.

Het gebouw moet inspelen op de kracht van deze buurt. Niemand is een binnenmens, en de mensen in de Bijlmer al helemaal niet. Het sociale leven speelt zich vooral op straat af. Een prachtige patio of vide die geen relatie aangaat met zijn omgeving slaat de plank mis. Een subtiele binnen-buiten relatie gaat helpen de mensen hier naar binnen te laten komen.

OBA Next moet je
Aantrekken om naar toe te komen,
Uitdagen en Inspireren als je er bent,
Verassen als je er weer terugkomt.

OBA Next ruimtenreservering in vier dimensies 7500

		22-dec-25 Netto		netto Verd.		programma/verd				
	Ruimte	m2	Positie	Hoogte	Capaciteit	BG	1e	2e	3e	4e
1	**Dimensie 1 - Publieke agora**		BG/Verd							
1.1	Entreezone	60	BG	5	50 personen	60				
1.2	Hal van de toekomst	250	BG	5	200 personen	250				
1.3	Informatiecentrum/uitgifte	20	BG		5 personen	20				
1.4	Horeca-3 ondernemers/locaties	250	BG/Verd	5	150 personen	150	50			50
1.5	Koffiecorners	50	Verd	3	25 personen			25	25	
1.6	Pop-up store	45	BG	5	20 personen	45				
1.7	Expositieruimten	200	BG/Verd	4	100 personen	50	50	50	50	
1.8	Grote zaal (vlakke vloer)	275	1e	8	200 personen		275			
1.9	Kleine zaal (koppelen aan grote)	100	1e	5	50 personen		100			
1.10	Film/collegezaal (flex tribune)	180	1e	8	70 personen		180			
1.11	Foyer/balie	150	1e	4	150 personen		150			
1.12	Kleedruimte (grote en kleine zaal)	25	1e	3	6 personen		25			
1.13	Vergader/congresruimten	150	1e	3	4, 8, 12 en 24 pers		150			
	subtotaal	**1755**				**575**	**980**	**75**	**75**	**50**
2	**Dimensie 2 - Techne**	m2	Positie	hoogte	capaciteit					
2.1	Infobalie/toegang/uitgifte	20	Verd	4	3 personen				20	
2.2	Lounge/selflearning	120	Verd	4	75 personen				120	
2.3	Workshopruimten (inclusief TUMO)	320	Verd	4	150 personen				225	95
2.4	Selflearning ruimten	250	Verd	4	150 personen				125	125
2.5	Muziekstudio's/podcast/control	60	Verd	4	20 personen				60	
2.6	Experience room (VR)	40	Verd	4	10 personen				40	
2.7	Zadenlab	20	Verd	4	5 personen				20	
2.8	Circulair economy hub	60	Verd	4	40 personen				60	
2.9	Praktijklokalen (Hout, Staal,)	120	Verd	4	40 personen				120	
	subtotaal	**1010**				**0**	**0**	**0**	**790**	**220**
3	**Dimensie 3 - Innovatie Lab**	m2	Positie	hoogte	capaciteit					
3.1	Het lab (Adaptief/multifunctioneel)	180	Verd	4	100 personen			180		
3.2	Catwalks/billboards	150	BG/Verd	4	100 personen	25	25	50	50	
3.3	Praktijk-keuken	60	Verd	4	12 personen					60
3.4	Labruimten 3 stuks	120	Verd	4	60 personen					120
3.5	Bleachers (selfl/presentation)	100	Verd	4	60 personen				100	
	subtotaal	**610**				**25**	**25**	**230**	**150**	**180**
4	**Dimensie 4 - Nieuwe stijl bibliotheek**	m2	Positie	hoogte	capaciteit					
4.1	Flexibele boekencollectie	300	Verd	4	60 personen	60	60	60	60	60
4.2	Studiezones/flex werkplekken	400	Verd	4	300 personen		100	300		
4.3	Lounge/leesruimte	70	BG	4	50 personen	70				
4.4	Newsroom	30	Verd	4	25 personen					30
4.5	Stilteruimte	35	Verd	4	5 personen					35
	subtotaal	**835**				**130**	**160**	**360**	**60**	**125**
5	**Facilitair**	m2	Positie	hoogte	capaciteit					
5.1	Techniekruimten	150	BG/sout	3		150				
5.2	Opslag en laden lossen	180	BG/sout	3		100	20	20	20	20
5.3	Liften en trappen	290	BG/Verd			60	60	60	60	50
5.4	Toiletgroepen/kolfruimten	200	BG/Verd	3		42	42	42	42	32
5.5	Garderobe 2 stuks	70	BG/verd	3		35			35	
5.6	Goederenlift en noodtrappenhuizen	70	BG/Verd			15	15	15	15	15
5.7	Personeelsruimten/kantoren	150	BG/Verd	3	15 personen	45	45	45	45	
5.8	Meldkamer	8	BG	3	2 personen	8				
5.9	Schoonmaakruimten	20	Verd	3		8	3	3	3	3
5.10	EHBO-ruimte	8	Verd	3	2 personen			8		
	subtotaal	**1146**				**463**	**185**	**193**	**220**	**120**
	Totaal excl. fietsenstalling	5586	**netto**		**Totaal netto BG**	1195	1350	953	1295	695
	Factor bruto/netto = 1,4	**7498**	bruto		Factor bruto/netto = 1,4	**1670**	**1890**	**1201**	**1813**	**973**
	minimaal m2 reserveren	7500			minimaal m2 reserveren	1950	1800	1000	1800	950
		2142	tarra		tarra	477	540	343	518	278
	Vides en dubbele hoogten	1505				**0**	**755**	**250**	**250**	**250**
	Kavelreservering	9005	volume		Footprint	1950	2050	1250	2050	1200
	Aantal verdiepingen	5	bouwlagen		Soutterain onderzoeken					
5	**Buitenruimten**									
5.1	Terras horeca	100	MV		50 personen					
5.2	Buitenruimte	150	MV							
5.3	Laden en Lossen		MV							
5.4	Dak/tussenterras	300	Dak/Verd		Kas en tuin					
5.5	Techniek dak	100	Dak							
		650								
	Fietsenstalling voor OBA Next									
	190 fietsen 1,5 m2/fiets	285	m2							

BVO = Bruto vloeroppervlak
Factor bruto/netto = 1,4
Tarra = bruto - netto

Exclusief vides < 4 m2
Deze factor is gangbaar voor dergelijke functies
Gevel, verkeersruimten, constructie en schachten

Ruimtereservering

Aan de hand van de te huisvesten functies is er een voorlopige opzet van de benodigde ruimte gemaakt. We gaan voorlopig uit van een BVO van 7.500 m^2. De OBA streeft ernaar om hier een 24/7 gebouw van te maken. De inschatting is dat gemiddeld ongeveer 1.250 - 1.500 bezoekers per dag van het gebouw gebruik gaan maken. Dit is gebaseerd op een inschatting van de verschillende programma's. Om het gebouw goed te laten functioneren is een footprint van minimaal 1.800 m^2 nodig. Gezien de grootstedelijke functie is een losstaand gebouw verreweg te prefereren. Ook gezien het benodigde daglicht voor veel van de functies is een alzijdig vrij gebouw een must. Deze opzet kan gebruikt worden als basis voor het maken van het Programma van Eisen.

12 Kraaiennest

Beeld: Google Maps

OBA Next
Programma van Wensen

Centrumgebied Kraaiennest

Het gebouw van OBA Next gaat onderdeel uitmaken van het centrale plein in de K-Buurt. Op het plein bevindt zich de uitgang van de metrohalte. Recht tegenover de afrit van de A9. Aan de Karspeldreef die als een ketting buurt- en stedelijke functies aan elkaar rijgt.

Op de plek waar nu het gezondheidscentrum en het buurthuis de Bonte Kraai staat komt straks een cluster van maatschappelijke en culturele functies. De functies zullen elkaar versterken, maar er is ook een duidelijk onderscheid.
Er zijn buurtgerichte functies en de OBA Next die een grootstedelijke functie heeft voor de metropool.

Dit vraagt om een zorgvuldige balans-act. De functies kunnen elkaar versterken, maar er is ook een kans dat het averechts gaat werken. Hoe zorgen we er voor dat de buurt zich hier thuis voelt en de stedelijke functie de plek niet gaat overschaduwen (gentrification effect). Hoe zorgen we ervoor dat mensen van buiten de buurt hier graag naartoe komen?

We zijn meer

Beeld: HartKBuurt

Een bibliotheek is meer dan een opslagplaats voor verhalen,
het is een plek waar de doden gewoon nog doorpraten,
een verzameling schappen waarop levens worden bewaard.
En OBA is een ander woord voor serre, voor iedereen

die zich in zijn eigen huis niet thuis voelt, een heenkomen
in tijden van woningnood. Een vrijplaats voor hen
die niet akkoord gaan met ‘nooit’. Die opveren bij ‘wat als’,
hun glimlach is al een ‘ja’.

De bieb is meer dan een reisbureau voor de geest
of een laadpaal voor gedachten. Deze plek is ook een plein
van 29 vestigingen, een ontmoetingskans voor nieuwkomers
en oudgedienden. En ten slotte een poort

voor mensen van wie je nog niet beseft hoezeer je ze
nodig hebt. Met wie je de eeuwen kan vieren en bij wie
je kan schuilen voor de tijd. Mensen die allang weten
dat je in je eentje nooit een stad kan zijn.

– Ellen Deckwitz, Stadsdichter van Amsterdam

Bij de samenstelling van dit document is gebruik gemaakt van bijgaande visies, documenten en onderzoek met betrekking tot OBA Next

Colofon

Inhoud: Chris Sigaloff,
Arie van der Neut, Brian Olensky
Vormgeving: Tosca Lindeboom
Beelden: OBA, TUMO, HartKbuurt
November 2025